

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:
Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Verenigde Vergadering	Datum bespreking: Woensdag 22 april 2015 Plaats VV-zaal Opgesteld door: Roswitha Lubbers
Aanwezigen: G.J. Doombos (voorzitter) Mw. T.C.M. de Roos-Van Rooden (hoogheemraad) A.G. Straathof (hoogheemraad) J.G.M. Schouffoer (hoogheemraad) H. Pluckel (hoogheemraad) A. Haitjema (secretaris) J.J. Démoed (CDA) M. Kastelein (CDA) Mw. E.J. de Vries (CDA) J.J. Bakker (VVD) P.J.M. van Domburg (VVD) Mw. C.H.C. van Steensel-van Hage (VVD) G.H. von Faber (Water Natuurlijk) Mw. M.E.F. Leewis (Water Natuurlijk) E.C. de Meijer (Water Natuurlijk) Mw. T.O. Fierens (PvdA) Mw. E.P. Veenhoven (PvdA) J.C.H. Haan (PvdA) A. van Geest (AWP) N.J.W. Thijssen (AWP) R.H. Kerst (CU-SGP) N. van der Plas (CU-SGP) Mw. M. Bleyie (PvdD) Mw. J.C. Boomsma (PvdD) R.F. Schols (50Plus) Mw. J.M. Stoop (Natuurterreinen) A.J.J. Blijleven (A&B) D.N.I. Kooij (A&B) J.J.J. Langeslag (A&B) R.P.A. van der Meer (A&B)) J.P. de Vries (A&B) P.A.M. van der Poel (A&B) Afwezig: H.J. Oostwouder(CDA), J.W.N. van de Nes (A&B), H.A. Meerman (A&B)	Verslag zenden aan:

VERSLAG		ACTIE
1.	Opening en mededelingen De voorzitter opent de vergadering, heet de aanwezigen van harte welkom. Hij geeft een korte uitleg bij de door hem voorgestelde plaatsindeling. Hij deelt mee dat mevrouw Lenie Volwater (werkzaam op het Bedrijfsbureau Zuiver) onlangs tot leedwezen van velen is overleden. Uit respect voor haar wordt zij daarop in stilte herdacht door alle aanwezigen.	
2.	Spreekrecht Er zijn geen aanmeldingen ontvangen.	
3.	Ingekomen stukken Er zijn geen ingekomen stukken.	
4.	Besluitvormingsnota's	
4.1	Verkoop a.w.z.i.-terrein Ter Aar (hamerstuk) De heer De Meijer wijst erop dat in het besluit een foutief agendanummer is opgenomen (5.4.) terwijl het	

VERSLAG		ACTIE
	4.1. dient te zijn. In alle besluiten onderagendapunt 4 staan verkeerde agendanummers en hij vraagt of deze kunnen worden gecorrigeerd. De voorzitter zegt dit toe en roept de organisatie op in het vervolg hier extra op te letten. Het voorstel wordt vervolgens conform vastgesteld.	
4.2	Verzamelkrediet programma Voldoende Water (hamerstuk) Het voorstel wordt conform vastgesteld.	
4.3	Verzamelkrediet programma Veiligheid (hamerstuk) Het voorstel wordt conform vastgesteld.	
4.4	Afvalwaterzuiveringsinstallatie Leiden Zuidwest (Nota van Toelichting) De heer Van der Meer vindt de aanvullingen zeer informatief. Hij herhaalt het standpunt van zijn fractie om bij de evaluatie van de ATEX-problematiek ook lessen die geleerd zijn op basis van het gebeurde in Raalte, in de toekomst niet te vergeten. De heer Thijssen stelt dat Rijnland als eigenaar verantwoordelijk is voor deze elektrotechnische installaties en citeert de heer Schouffoer die aangaf dat deze eigenlijk niet door loodgieters, maar door deskundigen uit de procesindustrie hadden moeten worden geïnstalleerd. Hij vindt het van groot belang dat Rijnland zelf over de benodigde expertise beschikt zodat het waterschap zelf de verantwoordelijkheid kan dragen, zodat de kosten van dure vervanging (hadden) kunnen worden uitgespaard. Gezien de enorme kosten vindt hij het verstandig om het onderwerp ‘biogas’ nog eens te bespreken mede gezien de extra risico’s die Rijnland loopt o.a. door de opslag. Hij memoreert de besproken alternatieven die wat hem betreft vanwege de forse overschrijding opnieuw ter discussie moeten komen (de energie wordt niet door Rijnland gewonnen maar deze wordt overgedragen aan HVC, dan wel de energie wordt zelf gewonnen en opgenomen in het aardgasnet als schoon gas waardoor opslag overbodig is). Ook zou er een schoon biogasautosysteem kunnen worden aangelegd. De heer Schouffoer zegt dat er al een evaluatie van de diverse ATEX-projecten is toegezegd. Op het moment dat werd gestart met de werkzaamheden aan de ATEX-installaties bleek dat deze zich in een veel slechtere staat bevonden dan vermoed. Na de explosie in Raalte heeft Rijnland onverwijd maatregelen genomen na intensief met diverse collega’s, o.a. uit Raalte. De afgelopen 30 jaar zijn de inzichten m.b.t. veiligheid van gasinstallaties gewijzigd. Op basis van de eigen inspectie werd een krediet aangevraagd om de diverse installaties te kunnen verbeteren, werd een tijdpad voor een projectgewijze aanpak vastgesteld en werd geïnvesteerd in extra cursussen en veiligheidsmaatregelen teneinde te voldoen aan de ATEX-richtlijnen. De succesvolle pilot ‘Rijden op biogas’ is gestopt na de explosie in Raalte en sedertdien zijn er geen gelijksoortige nieuwe projecten gestart. Verwerking van biogas ten behoeve van het aardgasnet is niet rendabel. De heer Schouffoer geeft aan dat biogas een bijproduct is van de vergisting van slib en dat er voorheen werd afgefakkeld. Uit milieuoverwegingen werd ervoor gekozen om biogas in warmtekrachtkoppelingen te verstoken (→ warme en elektriciteit). Dit gebeurt op drie installaties. Leiden Zuidwest en Velsen worden gerenoveerd en zijn buiten gebruik. Naar verwachting zal vervanging van leidingwerk nog incidentele kosten met zich meebrengen. Op alle installaties zijn de ATEX-richtlijnen ingevoerd. Het is onvermijdelijk dat biogas vrijkomt bij vergisting van slib: dit kan worden verstoekt c.q. worden geleverd aan derden in welk geval enige buffering noodzakelijk is. Het biogas dat vrijkomt bij Haarlem/Waarderpolder wordt tijdens de verbouwing tijdelijk afgefakkeld. Al met al heeft Rijnland zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid genomen, aldus de heer Schouffoer. Het is evenwel nooit mogelijk om voor 100% te voldoen aan de ATEX-richtlijnen wegens onbekendheid met de installaties die immers pas in bezit kwamen van Rijnland toen de zuivering overging. <i>Tweede ronde</i> De heer Van Geest wil inzicht in de integrale kosten van het gebruik van biogas, mede gezien de verwachte ‘incidentele kosten voor het vervangen van leidingwerk’ en de mogelijke meerkosten voor het bijstoken van gas door HVC nu Rijnland zelf biogas opwekt. Op basis van een integrale kostprijsberekening kan een goede afweging worden gemaakt. De heer Schouffoer zegt het overzicht toe. HVC hoeft overigens niet bij te stoken als Rijnland koolstoffen verwijdert uit het slib. Het maakt niet uit of het slib bij Rijnland of HVC wordt ontwaterd. De voorzitter concludeert dat de integrale kostprijsberekening binnenkort zal worden geagendeerd voor een van de volgende commissievergaderingen en constateert dat het voorstel conform wordt vastgesteld.	
4.5	Verzamelkrediet Gezond Water (hamerstuk) Het voorstel wordt conform vastgesteld.	

VERSLAG		ACTIE
4.6	Overdracht van de Veense Sluis te Roelofarendsveen (hamerstuk) Het voorstel wordt conform – inclusief de Nota van wijziging – vastgesteld.	
4.7	Besluit noodwaterkering ringvaart Aalsmeer (hamerstuk) De heer Schols vraagt wat er met de andere drie balgstuwen – die bedoeld zijn om calamiteiten tegen te gaan – gebeurt. Hij wijst op de verslechterde veiligheidssituatie in Europa en toegenomen dreigingen en vraagt zich af of er afdoende mogelijkheden blijven om gebieden (waarvan sommige met grote economische waarde) afdoende te beschermen. De heer Thijssen gaat akkoord met het voorstel maar vraagt of de conclusies niet al ten tijde van het overnemen van de balgen van Defensie hadden kunnen worden getrokken; dat had veel geld gescheeld. De heer Van der Meer zegt dat de balgstuw indertijd is ontworpen vanwege oorlogsdreiging maar anno 2015 is terrorismedreiging actueel en dus dienen er calamiteitsvoorzieningen te zijn. Hiervoor wordt een integrale business case opgesteld. Vraag: waarom moet de balgstuw nu al worden gesloopt? Stel dat blijkt dat het voordeliger is deze te renoveren en niet te slopen. De fractie stelt voor deze vooralsnog niet te slopen. De heer Doornbos antwoordt dat er een inventarisatie wordt opgesteld van alle materialen (inclusief de balgstuwen) die kunnen worden ingezet om snel over te gaan tot afsluiten in geval van calamiteiten. Rijnland is goed doordrongen van de nieuwe risico's maar benadrukt dat Rijnland over afdoende mogelijkheden beschikt (ook zonder balgstuwen) om over te gaan tot afsluitingen. Omdat hiermee meer tijd is geveegd dan met balgstuwen, zal de schade hoger uitvallen. Ook dat aspect wordt in de studie meegenomen. Op dit moment is er geen aanleiding deze ene balgstuw aan te houden. De heer Schols benadrukt dat er ook mensenlevens op het spel kunnen staan. Hoeveel is een mensenleven waard? De heer Doornbos wijst erop dat een dijkdoorbraak door de balgstuw niet kan worden gestopt. Alleen de uiteindelijke hoeveelheid water kan door een balgstuw worden beperkt. Mede op basis de kosten die o.a. Amstel Gooi en Vecht heeft moeten maken, is het voorstel opgesteld. De balgstuw is immens van omvang en verkeert in slechte staat en renovatie en opslag zijn uitermate prijzig. Mocht alsnog een nieuwe balgstuw noodzakelijk blijken, dan is dat 30% duurder dan renovatie (nog afgezien van de opslagkosten). Op basis van de nieuwe studie wordt het onderwerp weer geagendeerd. Het voorstel wordt vervolgens conform vastgesteld.	
5.	Opinievormingsnota's Er zijn geen stukken te bespreken.	
6.	Beeldvormingsnota's	
6.1	Effectmonitor 2014: voortgangsrapportage WBP4 / beeldvormend voor WBP5 De heer Thijssen verwijst naar kaartbijlage 2 (kustlijn is bij Bloemendaal aan zee deels rood). In 2005 kwam Rijnland in actie na orkaan Katrina en werden in hoog tempo kustversterkingen gerealiseerd. Hoe kan het dat er desondanks een rode strook staat aangegeven? De heer Pluckel verwijst naar de drie belangrijkste aandachtspunten in de toelichting. Katwijk is weliswaar afgerond maar nog niet opgenomen in de effectmeting. In de eerstvolgende zal deze strook groen zijn. Voor zover hem bekend is de kust bij Bloemendaal geheel op orde: het stuifgat blijft binnen de veiligheidsmarge. Hij zegt toe deze bestuurlijke vraag schriftelijk te beantwoorden. Mevrouw Boomsma heeft een vraag over de effecten bij schoon en gezond water. De voortgang ligt niet op schema vanwege - aldus de tekst - de afhankelijkheid van ecologische effecten die pas na enkele jaren zijn te meten. Wat wordt verstaan onder 'enkele jaren'? Het aantal gerealiseerde projecten blijft op nul staan maar is er geen enkele voortgangsrapportage mogelijk? Hoe weet men of de genomen maatregelen wel effectief zijn nu de ecologische effecten immer nog onduidelijk zijn? De heer Schouffoer erkent dat sommige ecologische effecten van biologische processen inderdaad pas na jaren te zien zullen zijn. Op basis van de KRW en de maatregelen (natuurvriendelijke oevers, kwaliteitsbaggeren e.d.) staat wetenschappelijk vast dat de beoogde effecten behaald zullen worden van de meeste maatregelen. De monitor wordt voor kennisgeving aangenomen. Het onderwerp komt op een later tijdstip terug (WBP5-discussie).	
7.	Notulen VV-vergaderingen 7.a. Notulen 11 maart 2015 7.b. Notulen 25 maart 2015	

	VERSLAG	ACTIE
	7.c. Notulen 26 maart 2015 Bovenstaande notulen worden ongewijzigd vastgesteld en er worden ook geen vragen naar aanleiding van de verslagen gesteld.	
8.	Initiatiefvoorstel wijziging Reglement van Orde Het was, aldus de voorzitter, aanvankelijk de bedoeling een amendement in te dienen maar de status is gewijzigd in een initiatiefvoorstel. De fractievoorzitters hebben met de grootst mogelijke meerderheid aangegeven ermee te kunnen instemmen en het ter besluitvorming voor te leggen aan de VV. De heer De Meijer – initiatiefnemer – zegt dat wordt voorgesteld om alle fracties in de gelegenheid te stellen een burgerlid te benoemen uit de lijst verkiesbare kandidaten. Nu er nog geen beslissing is genomen over de inrichting van de commissies, wordt voorgesteld om de indeling in de commissies open te laten tot september. Dan zal een apart voorstel van orde worden ingediend om het Reglement aan te passen. Het voorstel is weliswaar besproken tijdens het fractievoorzittersoverleg maar het was nog niet op schrift beschikbaar, aldus de heer Kerst. Hij vindt het voorstel ‘wat rommelig’. Fracties waarvan een lid deel uitmaakt van het college dan wel technisch voorzitter wordt van een commissie, worden gelijk gesteld met eenpersoonsfracties c.q. tweepersoonsfracties. Hij wil het voorstel aanhouden en eerst in een commissie inhoudelijk bespreken, mede in het licht van ‘het nieuwe werken’ en het Reglement van Orde. Dat met het oog op gelijkberechtiging ook de grote fracties een burgerlid mogen aanwijzen volgens het voorstel, vindt hij niet overtuigend. De heer Van der Meer vindt het een sympathiek voorstel met name omdat geborgd wordt dat alle fracties kunnen gaan deelnemen aan commissiewerk. Zorgpunten: 1. In het huidige Reglement van Orde is voorgesorteerd op een splitsing in systematiek. De fracties voortkomende uit de categorie ‘Ingezetenen’ worden qua bemensing anders ingedeeld dan de benoemde categorieën. Het voorliggende voorstel kan leiden tot onduidelijkheid. 2. Het kan in theorie voorkomen dat een lid van de wat grotere fracties op basis van het voorgestelde model ‘achterover kan gaan leunen’ omdat dit lid geen inbreng kan hebben in de commissie als er met gelijke aantallen wordt gewerkt. A+B vindt dit onwenselijk omdat commissies de besluitvorming in de VV voorbereiden. De fractie vindt het raadzaam om het onderwerp in september nog eens kritisch te belichten maar het voorstel dient wel te worden bekrachtigd ten behoeve van de rechtmatigheid. De heer De Meijer antwoordt dat alle voorgestelde wijzigingen op de artikelen betrekking hebben op alle leden van artikel 52 terwijl in het oorspronkelijke Reglement van Orde (artikel 52 lid 6) een verschil wordt gemaakt tussen mensen die vertegenwoordigd worden door een categorie of fracties die vertegenwoordigd worden door de categorie Gebouwd, Ongebouwd en Natuurterreinen. In het voorstel zijn categorieën gelijkgesteld aan fracties en wordt de onduidelijkheid waar de fractie van A+B voor vreest, dus voorkomen. Omdat de verschillende fracties hun burgerleden zo snel mogelijk willen benoemen zodat zij kennis kunnen nemen van de stukken via het afgeschermd systeem, is de heer De Meijer voor het laten benoemen in de eerstvolgende vergadering. Verder uitstel van behandeling vinden de indieners onwenselijk. Besloten wordt het voorstel vast te stellen maar de geplaatste kanttekeningen zullen worden meegenomen in de discussie over ‘vernieuwd besturen’ en tevens zal de redactie van de tekst nog eens kritisch onder de loep worden genomen. Het is dus mogelijk dat er nog aanpassingen volgen. Maar de voorzitter vindt het van groot belang dat de intentie om alle groeperingen binnen de VV gelijk te schakelen, helder in het voorstel is verwoord.	
9.	Mededelingen Agendapunt junivergadering: Jaarverslag en Jaarplanning van de Rekenkamercommissie en tevens het aanwijzen van een externe selectiecommissie leden Rekenkamercommissie. De nieuwe coalitie is zeer voortvarend tot stand gekomen, maar de bemensing en de voorstellen voor kandidaat-voorzitters voor de commissies is nog niet geregeld. Het wachten is nog op voorstellen van de PvdA en de fractie AWP. De voorzitter roept de fracties op hun leden af te vaardigen naar de diverse commissies die de VV van juni gaan voorbereiden en stelt voor de formele benoeming in de VV-vergadering van juni te laten plaatsvinden. Tijdens het voorafgaande fractievoorzittersoverleg zullen de voorstellen voor de commissievoorzitters kunnen worden besproken en kan het definitieve voorstel in de VV van juni worden besproken. De voorzitter concludeert dat alle fracties kunnen instemmen met deze planning.	

VERSLAG		ACTIE
10.	Rondvraag Mevrouw De Vries stelt voor de excursie van juni te koppelen aan een werkbezoek aan het Gemeenlandshuis Spaarndam. De door mevrouw gemaakte motorexpeditie Waterschap Rijnland rondom Spaarndam staat op You Tube : https://youtu.be/5oY0ih7v6Jc	
11.	Formatieproces Alvorens de voorzitter het woord geeft aan de formateur, dankt hij de aftredende collegeleden nogmaals voor hun inzet tijdens de demissionaire periode.	
11a	Rapportage door formateur over coalitiebesprekingen, coalitieakkoord en collegevorming Formateur Pluckel doet uitgebreid verslag over de gang van zaken die uiteindelijk hebben geleid tot een coalitieakkoord en een college. De gecombineerde verkiezingen op 18 maart zorgden voor een behoorlijke opkomst voor de Waterschapsverkiezingen. De VVD kwam als grootste fractie uit de bus en nam dan ook het voortouw bij de onderhandelingen. Uitgangspunt: streven naar een afspiegelingscollege bestaande uit VVD, CDA, WN en PvdA + een van de geborgde partijen. Besloten werd dat de formateur ook de wensen van fracties die niet rechtstreeks meeonderhandelden zou inventariseren en deze partijen tussentijds steeds op de hoogte zou houden. Het voorliggende coalitieakkoord is een akkoord op hoofdlijnen. Het WBP5 (het werkprogramma voor de komende 6 jaar) is in ontwerp opgesteld door het vorige college en VV en zal in de nieuwe samenstelling moeten worden uitgewerkt waarbij scherpe keuzes onvermijdelijk zijn. Het onderwerp staat op de agenda voor september en zal in november door de VV worden vastgesteld. Het WBP 5 wordt gecompleteerd door het College Uitvoeringsprogramma (CUP). Een aantal door de niet rechtstreeks bij de coalitie betrokken ingediende punten is niet in het coalitieakkoord opgenomen maar in een zogenaamde 'side letter': een lijst met aandachtspunten die in het WBP5 en het CUP zullen worden meegenomen. De formateur vindt het coalitieakkoord zeer leesbaar en helder en hij dankt iedereen voor de goede samenwerking bij de totstandkoming. Hoewel het coalitieakkoord een periode van vier jaar omvat en het WBP5 zes jaar, zal het beleid worden afgestemd op de langere termijn (50-100 jaar). Het is van belang welke samenhangende keuzes er binnen het Deltaprogramma worden gemaakt. De formateur vindt dat het vorige college werk heeft gemaakt van de bestaande achterstanden. Om de taken ook de komende periode efficiënter en beter te kunnen uitvoeren, zullen thema's als vernieuwend besturen, innovatie, duurzaamheid, communicatie, participatie centraal staan. Hoewel de jaarlijkse tariefstijging met 4% zeer goed verdedigbaar was, wil het college serieus bekijken of het tarief op termijn niet moet worden gekoppeld aan de inflatie. Deze wens zal betekenen dat er scherpere keuzes gemaakt moeten worden. Er zal meer 'van buiten naar binnen worden gewerkt' dan voorheen en er zal in toenemende mate samen met bewoners gezocht worden naar oplossingen van problemen. Verder zal het BOT-model bij besluitvorming over grotere projecten worden ingezet en zal op basis van gebiedsaccounts worden gewerkt in contact en tussen college en gemeenten. In 2014 is het organisatieverbeterplan van start gegaan, waardoor er procesgestuurd wordt gewerkt en medewerkers op andere plekken terecht zijn gekomen. De dienstverlening zal hierdoor verder worden verbeterd. Kortom: de werkwijze van zowel bestuur als organisatie van het waterschap wordt efficiënter en effectiever en past zodoende meer bij de huidige tijd. 'Over vier jaar mag u ons erop afrekenen dat we beter met onze omgeving samenwerken, dat we tegelijkertijd zeer kosteneffectief zijn en dat we als we die doelen behaald hebben, die ook zo kunnen overdragen aan onze opvolgers'. Vervolgens schetst de formateur het gevolgde proces. Er waren moeilijke keuzes aan de orde, zoals tussen de beide geborgde fracties (Agrarisch Ongebouwd en Bedrijven die inmiddels besloten hebben als één fractie te gaan samenwerken) en binnen het CDA waar men de keuze had tussen twee sterke kandidaten. Er wordt wederom gewerkt met vijf portefeuilles wat de combinatie met andere werkzaamheden vereenvoudigt. De collegeleden zijn zich ervan bewust dat vernieuwend besturen de nodige tijd zal vergen: 'Samen werken aan water', het winnende motto van het uitvoerbare coalitieakkoord dat mede dankzij de deskundige inzet van de heren Van Dokkum, Uileman, de bestuursondersteuners, dijkgraaf Doornbos en secretaris Haitjema zo voortvarend tot stand is gekomen.	
11b	Algemene beschouwingen fractievoorzitters op conclusies Voor de heer Van der Meer is 'iedereen' het centrale begrip bij coalitieakkoord: de ingezetenen, de agrarische en ongebouwde sector, natuurerreinen en het Rijnlandse bedrijfsleven hebben belang bij het waterschap en voor elk van deze categorieën zijn ambities in het coalitieakkoord opgenomen. De eenheidsfractie A+B zal de belangen van zowel de agrarische sector als het bedrijfsleven nadrukkelijk	

VERSLAG	ACTIE
vertegenwoordigen (herbezinning baggerbeleid, inrichting zuiveringen, bewaken bovenmatige lastenontwikkelingen). Zorgpunten: hoewel het in het algemene zin toepassen van het principe ‘de vervuiler betaalt’ lijkt juist –zie de grondgedachte van diverse wetten- maar A+B vraagt zich af waarom dit uitgangspunt specifiek apart moet worden geregeld. De fractie wijst op de mogelijke nadelen bij de toekomstige beoordeling van regionale en lokale ontwikkelingen. Er is evenwel afgesproken dat de coalitie naar bevind van zaken zal handelen. Het coalitieakkoord is nadrukkelijk een akkoord op hoofdlijnen: de wijze waarop het wordt ingevuld met behulp van het CUP bepaalt het resultaat. De fractie A+B zal constructief, proactief, kritisch maar bovenal positief meedenken. De heer Van Domburg vindt dat er een puike prestatie is geleverd. Er ligt immers nu al een coalitieakkoord (plus side letter) en het college is geformeerd: ‘Rijnland was watervlug’. De VVD dankt de inbreng en inzet van het ambtelijke apparaat en de formateur die steeds het waterschap voorop stelde. Het is goed dat het onderwerp veiligheid voorop staat zodat alle waterkeringen op orde kunnen worden gebracht. Tot tevredenheid van de VVD is de uitvoering van het deltaprogramma Zoet Water een prioriteit. Lastenniveau: in de 2de helft van de coalitieperiode mogen de lasten niet meer stijgen dan de prijsindex. Dit vergt het nodige en er zal innovatief moeten worden bestuurd. Zo zal ook de samenwerking met andere overheden moeten worden geïntensiveerd en moeten de kosten van de afzonderlijke projecten nauwlettend worden gevolgd. Dat er met inwoners en bedrijven wordt samengewerkt aan water is een nieuwe uitdaging. Participatie zal leiden tot een groter draagvlak en een hogere kwaliteit, ook het waterbewustzijn zal toenemen. Een van de hoogheemraden wordt politiek verantwoordelijk voor participatie en dat onderstreept het belang dat hieraan wordt gehecht. Het coalitieakkoord is niet dichtgetimmerd en de VVD hoopt dat ook de collega fracties bereid zijn het mede te ondertekenen en bij het WBP5 de eigen nadere accenten te benoemen. De fractie is content met de gebiedshoogheemraden en het gebiedsgericht werken. Ook de heer Démoed dankt in de eerste plaats de deskundige, plezierige en vernieuwende ondersteuning die is geboden en de rol van de formateur. Het CDA is zeer content met het coalitieakkoord waaruit duidelijk naar voren komt dat er veel opgaven liggen die met alle gebiedspartijen moeten worden opgepakt. Er moet gezocht worden naar een nieuwe vorm van participatie en kennisdelen zodat bewoners en bedrijven actiever betrokken worden bij de taken van het waterschap. Voor het CDA is veiligheid een belangrijk thema. Bovendien moeten alle taken van het waterschap tegen een aanvaardbaar tarief kunnen worden uitgevoerd en de fractie is tevreden met de gemaakte afspraken over het lastenniveau. De fractie voelt zich ook aan die afspraken gebonden en zal actief bijdragen aan een vernieuwende wijze van besturen. De heer Von Faber sluit zich aan bij voorgaande sprekers waar het de lof voor de ondersteuners en de formateur betreft. In het mooie en werkbaar coalitieakkoord hebben alle coalitiefracties een eigen accent kunnen leggen terwijl de ‘core business’ van Rijnland (veiligheid en droge voeten) centraal blijven staan. De fractie vindt het citaat: ‘Niet noodzakelijkerwijs de laagste kosten’ interessant omdat dit dwingt tot maatwerk, afweging en creativiteit per dossier. Het coalitieakkoord is daarnaast ook ambitieus: ‘Water is ook je werk-, leef- en vrijetijdsbesteding ook voor waterschap in brede zin’: dat maakt werken vanuit ‘ja, tenzij’-principe noodzakelijk. Het coalitieakkoord is tevens uitdagend: ‘Denk aan kansen voor de natuur, recreatie, landbouw of aan de ruimtelijke kwaliteit’. De fractie vindt het positief dat het beleid van de afgelopen jaren aangaande het nauwgezet bekijken, beleid maken en uitvoeren van het peilbeheer enerzijds in relatie tot bodemdaling anderzijds wordt voortgezet. Mevrouw Fierens complimenteert de formateur en de ambtelijke organisatie voor de deskundige en plezierige ondersteuning. Natuur, klimaat, water, duurzaamheid en milieu zijn de dragers van de wateragenda en vormen een grote uitdaging mede omdat Rijnland onder de waterspiegel ligt. Alle partijen beseffen dat ‘we het beter moeten doen met de aarde en dus ook het water’ ook ten behoeve van toekomstige generaties. ‘People, planet and profit’ zijn daarbij zeer belangrijke thema’s. Hoewel de agenda breed wordt gedragen, zal het AB dan wel de VV niet a-politiek functioneren: ‘Elke fractie heeft zijn eigen kleur, dat is goed, het mag ook een beetje schuren want van schuren gaat iets glanzen’. Ondanks de monistische structuur, valt het dualisme niet volledig uit te vlakken en de VV zal het college dan ook nauwlettend volgen. Het is jammer dat het aantal vrouwen in de waterschappen slechts met 2% is gestegen: ‘Dat kan veel beter’, aldus mevrouw Fierens. De fractie vindt het kwijtscheldingsbeleid van wezenlijke waarde en zal dit dan ook bewaken. Hoewel duurzaamheid op de kortere termijn soms duurder uitvalt, betaalt het zich terug op langere termijn. Dit punt verdient een zwaarder accent. Ook het meer ‘van buiten naar binnen werken’ vanuit een nieuw perspectief van participatie is een hoofdpunt voor de	

VERSLAG	ACTIE
PvdA evenals het waterbewustzijn en initiatieven van jongeren die hierbij aansluiten. ‘Water in de wereld’: de werkzaamheden van Rijnland trekken veel (ook internationaal) bekijks. Rijnland mag dus trots zijn op dit profiel. De kennis over het water dient dan ook internationaal gedeeld en ingezet te worden. Ook de heer Van Geest is – hoewel ‘oppositiepartij’- zeer dankbaar voor de inzet van de formateur en de ambtelijke ondersteuning. De verkiezingen op 18 maart jl. waren voor de waterschappen voor het eerst een democratische legitimatie, aldus de fractie wat een extra verantwoordelijkheid met zich meebrengt. De heer Van Geest betreurt het dat de formateur ‘niet met het allergrootste respect voor de kiezer is omgesprongen’. Hij koos er immers voor om de verliezers te laten regeren. Hoewel de formateur met alle fracties heeft gesproken, werden niet alle opmerkingen opgenomen in het collegeprogramma maar kwamen terecht in een ‘side letter’. Zodoende is er een kunstmatig en betreurenswaardig verschil tussen coalitie- en andere fracties ontstaan. Hoewel de VVD meteen na de verkiezingen de grootste fractie was, gingen de fracties van Agrarisch en Bedrijven vrijwel meteen daarna ‘ineens samen’ en vormden de grootste fractie en eigenlijk had A+B dan ook de kar moeten trekken. In het verleden is nadrukkelijk afgesproken om de kosten te gaan beheersen (en te koppelen aan de inflatie). Hierdoor zullen er duidelijke keuzes moeten worden gemaakt in de prioriteiten. Er zullen besparingen moeten worden gerealiseerd (ook dat is vernieuwend besturen). Minder geld leidt vaak tot creativiteit en Rijnland zou daar haar voordeel mee kunnen doen. Tot heeft de heer Van Geest het gevoel dat besparingen nog geen topprioriteit is. Is het mogelijk om het doel dat in grote lijnen door alle fracties wordt gesteund (stijging mag prijsindex niet te boven gaan) gezamenlijk op vrij eenvoudige manier te realiseren? In het coalitieakkoord staat deregulering voorop maar handhaving komt minimaal aan de orde. Er dient stevig te worden vastgehouden aan het adagium dat de vervuiler betaalt. De fractie zal het coalitieakkoord niet tekenen maar zal het college op zijn daden beoordelen. Mevrouw Bleyie sluit zich aan bij ‘de prachtige woorden van mevrouw Fierens’ en is voorts tevreden met de aandacht voor duurzaamheid en de inzet om microplastics, medicijnresten e.d. uit het water te zuiveren. Het speerpunt van de PvdD is echter een verbod op het gebruik van neonicotinoïden als gewasbescherming vanwege de insecten- en vogelsterfte. Dit punt blijft helaas onvermeld in het coalitieakkoord. De heer Pluckel gaf op 8 april aan dat Rijnland weinig mogelijkheden heeft om dit gebruik in te dammen/te stoppen, blijkt uit het project ‘Schoon water voor Brabant’ dat waterschappen wel degelijk het gebruik aan banden kunnen leggen c.q. stoppen. Een breed samenwerkingsverband werkt hierin succesvol samen en wordt voor schoon drinkwater gezorgd en duurzaam beheer. De gekozen aanpak voorkomt het doorlekken van bestrijdingsmiddelen naar grond- en oppervlaktewater. De PvdD stelt dat ook Rijnland kan en moet werken aan het creëren van bewustwording en actie moet ondernemen tegen de neonicotinoïden en de daarbij behorende zeer schadelijke Imidacloprid. Dit is temeer noodzakelijk omdat Rijnland binnen afzienbare tijd aan de eisen van de KRW moet voldoen. De PvdD vraagt zich dan ook af wat de juridische status is van de ‘side letter’ waarin dit onderwerp wel staat, in tegenstelling tot het coalitieakkoord. Alleen op voorwaarde dat de ‘side letter’ een juridische status heeft, zal de PvdO instemmen met het coalitieakkoord. De heer Kerst geeft diegenen die hebben bijgedragen aan de snelle totstandkoming van het coalitieakkoord een compliment. De CU-SGP herkent een aantal van haar punten in het coalitieakkoord maar had liever nog een eindgesprek gehad voor afronding van het coalitieakkoord. De fractie is tevreden met de focus op de waterketen en het aanstellen van een speciale hoogheemraad. Jammer genoeg is er minder focus gelegd op efficiency en effectiviteit van de bedrijfsvoering, de synergie tussen de waterschappen en het (internationaal) delen van kennis. De fractie had een voorkeur voor vier collegeleden maar is zeer tevreden over de kwaliteit van de beoogde bestuurders en gaat ervan uit dat zij voldoende beschikbaar zijn. Samenwerking in de VV: de fractie vindt dat er de afgelopen zes jaar niet als oppositie/coalitie is gewerkt: de problematiek is VV-breed besproken en gestuurd en de fractie hoopt dat deze werkwijze wordt gecontinueerd. De fractie is voornemens om constructief maar kritisch samen te gaan werken met de coalitie. De heer Schols dankt de formateur en de ondersteuners voor de voortvarendheid. Het speerpunt van 50Plus – het niet verhogen van de waterschapsbelastingen – is niet in het coalitieakkoord opgenomen. In de ‘side letter’ wordt wel aandacht besteed aan de versterking van de dijken e.d. De fractie vindt de juridische status daarvan onduidelijk. De fractie zal het coalitieakkoord alleen tekenen als de status daarvan vaststaat en geeft aan bereid te zijn tot een goede samenwerking met het DB. Mevrouw Stoop focust op de gekozen bestuursstijl. De fractie kan zich vinden in de verdere vernieuwing.	

	VERSLAG	ACTIE
	Samenwerking vereist een goede en zorgvuldige communicatie en moet leiden tot een breder draagvlak, een andere betrokkenheid en beleving van burgers en een andere uitkomst van een andere kwaliteit. Voorbeeld: de kustversterking bij Katwijk. Zij hoopt dat de komende periode ook de Natuurterreinen in dit proces nadrukkelijk worden meegenomen: er liggen veel mogelijkheden. De fractie is benieuwd naar de balans over vier jaar, wenst het DB veel succes en neemt kennis van het coalitieakkoord. De voorzitter dankt de fracties voor hun bijdragen en onderstreept dat het coalitieakkoord met name aansluit bij het ingezette proces ten aanzien van WBP5. De discussie wordt de komende maanden dus voortgezet. De heer Pluckel dankt voor de complimenten en de positief/kritische opstelling van de oppositie. Hij pleit voor het vasthouden van het optimisme en het bewustzijn om gezamenlijk zaken daadwerkelijk te kunnen wijzigen. Communicatie is daarvoor een wezenlijk stuk gereedschap. Het DB staat nadrukkelijk open voor input van alle geledingen ook vanwege de monistische structuur. Juridische status: het coalitieakkoord inclusief de 'side letter' is een politiek akkoord op hoofdlijnen waaraan de partijen elkaar zullen houden. De 'side letter' is een akkoord tussen de coalitiepartijen en partijen die punten hebben toegevoegd die niet in het coalitieakkoord zijn opgenomen. De onderwerpen in de 'side letter' worden door de coalitie serieus genomen en in het traject van WBP5 en het CUP zal moeten worden bepaald of deze alsnog worden opgenomen in het CUP dan wel dat het aandachtspunten blijven. Hij vindt het voorbeeld van Brabant het bewijs dat er op vrijwillige basis goede afspraken gemaakt kunnen worden om het gebruik van pesticiden terug te dringen. Hij ziet hierin o.a. een uitdaging voor de bedriijvensector. Op dat het moment van herinvesteringen kan die op vrijwillige basis grote stappen zetten op het gebied van milieu. De geschiedenis bewijst dat dit een succesvolle aanpak kan zijn: partijen dienen elkaar in dialoog aan te spreken en een eigen bijdrage te leveren. Hij is blij met de brede steun voor vernieuwend besturen en de verwijzing naar de maatschappelijke kosten-baten analyse waarvoor in het coalitieakkoord ruimte is geboden. Hij erkent dat water internationaal wordt gezien als essentiële voorwaarde voor het leven op aarde de komende honderden jaren. De urgentie van goed waterbeheer is dan ook aanzienlijk toegenomen en Nederland dient in te zetten op het behoud van de voorlopersfunctie. De formateur wil het tempo dat is gekozen bij de formatie proberen vast te houden gezien de urgentie. 2de termijn Mevrouw Bleyie vraagt of de woorden van de heer Pluckel de status van een toezegging hebben. De heer Schols vraagt of de heer Pluckel de juridische status van de 'side letter' inderdaad gelijk heeft gesteld aan die van het coalitieakkoord. De heer Pluckel herhaalt: de coalitie neemt de onderwerpen zoals die in de 'side letter' staan zeer serieus. Deze zullen een rol spelen in de uitwerking naar het WBP5 (staan op de agenda). De organisatie zal de onderwerpen oppakken en bezien wat Rijnland ermee zou kunnen.	
11c	Vaststelling van het coalitieakkoord De heer Van Geest waardeert de totstandkoming maar zal het college op zijn daden beoordelen en het coalitieakkoord niet mede ondertekenen. De voorzitter constateert dat het coalitieakkoord inclusief de 'side letter' is vastgesteld. Hij dankt daarop de formateur en de ondersteuners nogmaals van harte voor de geleverde inspanningen.	
11d	Introductie door fractievoorzitters van kandidaat collegeleden De heer Van der Meer introduceert daarop de kandidaat van A+B, de heer Langeslag. Een ervaren bestuurder die in staat wordt geacht de belangen van zowel de agrarische sector als het bedrijfsleven, maar daarnaast ook de bredere maatschappelijke belangen een stem kan geven in het college. De heer Van Domburg onderstreept de kwaliteiten van de heer Pluckel. Het is een goede en ervaren bestuurder, een 'teampayer' die naar buiten kijkt en naar binnen werkt. De heer Démoed draagt de heer Kastelein voor als goede en zeer ervaren bestuurder van o.a. Gouda. Het is een teamspeler die met inhoudelijke kwaliteiten en relativeringsvermogen een waardevolle bijdrage zal kunnen leveren aan het DB. De heer Von Faber draagt mevrouw Leewis 'met genoeg en van harte' voor. Hij vindt het een aanwinst dat een vrouw een collegezetel gaat innemen, in dit geval temeer vanwege de enorme kennis van water waarover mevrouw Leewis beschikt. Zij is zeer goed in staat om breed te zoeken naar oplossingen en hij kan zich niet aan de indruk onttrekken dat ook de organisatie uitkijkt naar de samenwerking. Mevrouw Fierens introduceert de heer Haan: een ervaren bestuurder en een pragmatisch/idealistisch ingestelde organisatievernieuwer die zijn sporen ruimschoots heeft verdiend en soepel samenwerkt.	

	VERSLAG	ACTIE
11e	Presentatie kandidaat collegeleden In het kort verwoorden vervolgens de kandidaten hun motivatie. De heer Haan focust op de steekwoorden ‘passie, persoonlijkheid en professioneel’ en zegt dat deze aspecten voor hem altijd een drijfveer zijn geweest en ook zullen blijven, vandaar zijn kandidaatstelling. Hij vindt het waardevol om verschillen al debatterend te overbruggen en benadrukt dat hij al jaren in diverse hoedanigheden ‘werkt aan water’ o.a. bij Rijnland. Via Rijnland heeft hij zijn echtgenote leren kennen. Zij werkt bij AQUON (instituut voor wateronderzoek en advies) en de heer Haan zal zich tijdens besprekingen/besluitvorming waarbij AQUON een rol speelt, volledig afzijdig houden. Hij heeft alle nevenfuncties opgezegd maar hij blijft wel als nevenactiviteit lesgeven aan het ‘burgemeestersklasje’. Hij heeft gaandeweg zijn ‘hart verloren aan participatie’. Hij is momenteel kwartiermaker/programma-manager burger- en overheidsparticipatie bij de gemeente Haarlemmermeer, dus dicht bij de lokale democratie. Er is gesproken over mogelijke conflicterende dan wel overlappende belangen, maar er is geconcludeerd dat de combinatie prima werkbaar is. De heer Haan is alert op risico’s en is daarop ook rechtstreeks aanspreekbaar. Hij is zeer tevreden met zijn portefeuilles waar hij zich met passie voor gaat inzetten. Mevrouw Leewis heeft de kennismaking met de diverse leden ervaren als een ‘warm bad’. Belangen: mevrouw Leewis werkt bij Arcadis dat regelmatig ook door Rijnland wordt ingehuurd. De twee pijlers waarop integriteit leunt volgens de heer Haitjema (transparantie en een open gesprek) dienen en zullen steeds (te) worden geborgd. De compliance afdeling van Arcadis is gestoeld op Amerikaanse wet- en regelgeving en het belangenbeschermingsplan wil zij dan openbaar maken. Bij besprekingen en besluitvorming zal zij dezelfde gedragslijn volgen als de heer Haan. In alle gevallen ligt haar primaire prioriteit bij Rijnland. De divisiedirecteur van Arcadis zal binnenkort een gesprek plannen met Rijnland. ‘Het gesprek is wezenlijk, dus bij vragen kan iedereen zich bij mij melden’. Belangen als hoogheemraad: mevrouw Leewis noemt zichzelf ‘meervoudig partijdig’ en noemt een ‘dealmaker’. Haar werkzaamheden zullen naar verwachting verder richting buitenland worden verschoven. De essentie van een goede deal is volgens mevrouw Leewis dat iedereen die heeft getekend er beter van wordt en er een goed gevoel aan overhoudt. Wat in de praktijk helaas zelden het geval is, maar zij zet zich in voor het sluiten van een zo goed mogelijke deal met zoveel mogelijk partijen. Zij is zeer tevreden met haar gebiedsaccount en portefeuille en is nieuwsgierig naar andermans motieven en belooft: ‘het gesprek begint vandaag, met name ook met de buitenwereld’. De heer Kastelein is geboren en getogen op het grondgebied van Rijnland en voelt een warme affiniteit met de waterwereld hoewel hij veelal in een andere setting heeft gewerkt. Als wethouder ruimtelijke ordening in Gouda is zijn belangstelling voor water ontstaan en heeft ontdekt hoe belangrijk het is dat het waterschap vanaf het begin bij ruimtelijke trajecten wordt betrokken. Hij is zeer enthousiast over zijn portefeuille veiligheid en zal zich daar enthousiast voor inzetten. Hij is bestuurslid bij een groot pensioenfonds maar heeft ruim tijd om als hoogheemraad aan de slag te gaan. Er zijn geen conflicterende of andere belangen vastgesteld. Maar het blijft belangrijk om aan integriteit aandacht te blijven besteden. De heer Pluckel is blij met het geleerde de afgelopen zes jaar en is een groot voorstander van het democratische model, ongeacht de daaraan klevende nadelen. Hij heeft voornamelijk gewerkt in de ruimtelijke ordening (o.a. de stadsvernieuwing van Amsterdam). Hij is een promotor van het ‘van buiten naar binnen werken’. De omgeving is essentieel en het is wezenlijk om zaken aan de voorkant meteen goed te regelen (zie het succes van Katwijk). Het is goed dat Rijnland bereid is om zich in te zetten voor een vernieuwende werkwijze. Hij is gepensioneerd en heeft voldoende tijd. Zijn vrijwilligerswerk (o.a. Veilig Verkeer Nederland) levert geen integriteitsproblemen op. Wel stopt hij – gezien zijn nieuwe portefeuille - met zijn bestuurslidmaatschap van de regio Water. Hij is het eens met de nadruk op een verantwoord financieel beleid. Hoewel de DB-leden hun eigen portefeuille hebben, dienen zij allemaal in te zetten voor onderwerpen als participatie en innovatie. De heer Langeslag is afgestudeerd in de entomologie en onkruidkunde, dat omvat niet alleen bestrijding maar ook onkruidbeheer en ecologie op het landbouwbedrijf en kent uit eigen ervaring de lasten en lusten van het water en dus het belang van het beheersen van water, zowel in Nederland als elders ter wereld. Nederland moet daarin dan ook haar verantwoordelijkheid nemen en kennis beschikbaar stellen. Tevens heeft hij veel ervaring met het dossier ‘waterkwaliteit’ en erkent het belang om samen met het bedrijfsleven gepaste maatregelen af te spreken om waterkwaliteit te borgen. Hij ziet zichzelf ‘als een verbindingsofficier die kritisch zal zijn ten aanzien van wat Rijnland moet doen en kan doen’. Vanuit zijn	

VERSLAG		ACTIE
	herkomst in het gebied kunnen er dilemma's zijn en hij zal dan ook daarmee nadrukkelijk rekening houden en waar noodzakelijk verwijzen naar zijn plaatsvervanger om integriteit te waarborgen. Hij ziet zichzelf als actief en kritisch bestuurder, ook richting organisatie en VV. Hij zal de kosten dan ook nauwlettend volgen. Ook hij is content met zijn account en portefeuille en vindt het in discussie gaan een uitdaging.	
11f	Verslag door voorzitter van integriteitsgesprekken De voorzitter wijst erop dat zowel de secretaris/algemeen directeur als hijzelf deel uitmaken van het college en dat zij beiden met genoegen terugkijken op de gesprekken over de portefeuillevreiding en het coalitieakkoord dat goed uitvoerbaar lijkt. Hij vindt het belangwekkend dat er nadrukkelijk veel aandacht is geweest voor het onderwerp integriteit. Constatie: gesprek en openheid zijn de belangrijkste factoren en vandaar dat hij ervoor heeft gekozen dit onderwerp rechtstreeks te bespreken met de kandidaten. Het is goed dat beiderzijds wordt gehecht aan transparantie, ook in de toekomst en dat er goede afspraken zijn gemaakt ten aanzien van een transparante belangenafweging. Maar integriteit is meer: het college dient zich nadrukkelijk te houden aan uitvoering van gezamenlijk ingenomen standpunten en gaat ook over de wijze waarop mensen met elkaar omgaan. Een respectvolle plezierige samenwerking is wezenlijk. Tot slot: er zijn geen belemmeringen om over te gaan tot de verkiezing van de kandidaten. Wel zal de voorzitter binnen een week de eventuele risico's met de fractievoorzitters nogmaals nalopen.	
11g	Vragen aan kandidaat collegeleden Niemand van de aanwezigen maakt van deze mogelijkheid gebruik.	
11h	Benoeming hoogheemraden: toelichting stemprocedure De voorzitter licht deze toe. Er dient schriftelijk te worden gestemd. Kandidaten mogen nadrukkelijk niet op zichzelf stemmen omdat de stemming anders niet geldig is.	
11i	Benoemen leden stembureau Het bureau zal op voordracht van de voorzitter bestaan uit de heren Van der Plas en De Vries en mevrouw Boomsma .	
11j	Tegenkandidaten Er zijn geen tegenkandidaten.	
11k	Verkiezingen Namens het stembureau brengt de heer Van der Plas verslag uit van de bevindingen. Er zijn op elke kandidaat 26 stemmen uitgebracht. De heer Pluckel : 26 stemmen waarvan 1 ongeldig en 25 voor. De heer Kastelein : 26 stemmen waarvan 25 voor en 1 tegen. Mevrouw Leewis : 26 stemmen uitgebracht, 25 voor en 1 tegen. De heer Haan : 26 stemmen uitgebracht, 26 voor. De heer Langeslag : 26 stemmen uitgebracht, 26 voor. Het stembureau feliciteert de gekozenen waarbij de voorzitter zich van harte aansluit. Vervolgens wordt er een fotomoment belegd en worden de gekozenen gefeliciteerd.	
12	Sluiting Hierop sluit de voorzitter de vergadering om 16.20 uur.	